

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 1P/133/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8220201911
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivana Hanuščaková
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2021:8220201911.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudkyňou Mgr. Ivanou Hanuščakovou vo veci starostlivosti súdu o mal. N. Š., U.. XX.X.XXXX, bytom u matky, zast. Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, dieťaťa rodičov G. Š., U.. X.X.XXXX, R. L.T. XX, Bardejov, zast. advokátom JUDr. Ivanom Savčákom, advokátom so sídlom v Bardejove, Partizánska 45 a N. Š., U.. X.XX.XXXX, D. XX, o úpravu práv a povinností rodičov k maloletému, takto

rozhodol:

I. Maloletý N. Š., U.. XX.X.XXXX sa zveruje do osobnej starostlivosti jeho matky G. Š., U.. X.X.XXXX, pričom právo zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok majú obaja rodičia.

II. Otcovi maloletého N. Š., U.. X.XX.XXXX sa ukladá prispievať na výchovu a výživu maloletého N. Š., U.. XX.X.XXXX vo výške 70,- eur mesačne, vždy do 15. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci vopred k rukám jeho matky G. Š., U.. X.X.XXXX, počnúc dňom 17.3.2021 do budúca.

III. Otec N. Š., U.. X.XX.XXXX je oprávnený stretávať sa s mal. N. Š., U.. XX.X.XXXX každý páry týždeň v sobotu a v nedeľu vždy od 9.00 hod. do 12.00 hod. a každý nepárny týždeň v utorok a v piatok vždy od 16:00 hod. do 19:00 hod. za účasti otca matky C. E.Á., U.. XX.X.XXXX, R. L. XX, Bardejov, pričom matka maloletého je povinná v stanovenom čase maloletého na styk s otcom riadne pripraviť a odovzdať otcovi. Otec je oprávnený a povinný maloletého vyzdvihnúť v čase začiatku styku s maloletým v mieste bydliska jeho matky na adrese L. XX, Bardejov a po jeho ukončení odovzdať späť maloletého matke prostredníctvom otca matky C. E., U.. XX.X.XXXX, R. L. XX, Bardejov.

IV. V prevyšujúcej časti návrh za m i e t a.

V. Účastníkom nepriznáva nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka maloletého sa podaným návrhom domáhala svojim návrhom, aby súd zveril mal. N. Š. do jej osobnej starostlivosti, pričom bude mať právo mal. dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok, otca zaviazne prispievať na jeho výživu sumou 100 eur mesačne vždy do 15. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci vopred k rukám matky a zároveň upraví styk otca s maloletým tak, že je oprávnený stretávať sa s mal. každý páry týždeň v sobotu a v nedeľu vždy od 9.00 hod. do 12.00 hod. a každý nepárny týždeň v utorok a v piatok vždy od 16:00 hod. do 19:00 hod. za účasti otca matky C. E.L., U.: XX.X.XXXX, R. L. XX, 085 01 Bardejov. Svoj návrh odôvodnila tým, že uzavreli manželstvo dňa XX.X.XXXX v Holčíkovciach - zapísané v knihe manželstiev matričného úradu Holčíkovce, zväzok 1, ročník XXXX, strana XX, por. č.: X. Obidvaja sú občanmi Slovenskej republiky a u oboch ide o druhé manželstvo, z ktorého pochádza jedno mal. dieťa, a to mal. N. Š., U.: XX.X.XXXX. Odporca má z prvého manželstva ešte tri mal. deti a manželka má z prvého manželstva dve mal. deti. Účastníci konania sa

zoznámili prostredníctvom internetu v 10/2017. Následne v 07/2018 uzavreli manželstvo a v 08/2018 sa im narodil mal. syn Dominik. Navrhovateľka spočiatku prechovávala k odporcovi hlboké city, ktoré jej podľa jej tvrdení znemožnili uvedomiť si relevantné skutočnosti o osobe odporcu. Navrhovateľka dáva do pozornosti, že odporca mal byť od 02/2017 do 07/2017 vo výkone trestu odňatia slobody za spáchanie trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby, ktorého sa mal dopustiť na svojej bývalej (prvej) manželke. Zvyšok trestu do 10/2017 odporca vykonal v domácom prostredí s ochranným elektronickým náramkom. Odporcovi bol dokonca uložený zákaz priblížiť sa k jeho prvej manželke a k mal. deťom. Ani táto závažná skutočnosť nezabránila navrhovateľke v tom, aby sa do odporcu zaľúbila a začala s ním žiť nový život. Avšak spolužitie účastníkov konania bolo už spočiatku poznamenané odporcovým požívaním alkoholu, s jeho s tým spojenou agresivitou, vulgarizmami, násilným správaním a nedôvodnou žiarlivosťou. Účastníci konania spočiatku bývali u odporcových rodičov v obci Piskorovce, kde odporca svoje správanie ešte dokázal kontrolovať. Následne sa účastníci konania presťahovali do prenajatého bytu v obci Holčíkovce, v ktorom okrem nich bývali aj dve deti odporcu z prvého manželstva, dve deti navrhovateľky z prvého manželstva a jedno ich spoločné dieťa. Účastníci konania sa presťahovali tesne po narodení ich spoločného syna, a teda navrhovateľka bola v danom čase na materskej dovolenke. Odporca na chod domácnosti neprispieval žiadnou sumou, a preto bola navrhovateľka nútená zo svojho materského užití sedem osôb a zabezpečiť základné životné potreby. Takýto stav finančnej núdze trval cca 6 mesiacov. Okrem toho navrhovateľka dopriňa, že odporca sa nestaral ani o svoje deti z prvého manželstva a ani o svoje dieťa z tohto manželstva, pričom dcéry navrhovateľky nikdy neprijal za svoje. Všetkých päť detí vychovávala a starala sa navrhovateľka sama. Odporca nemal záujem pracovať, peniaze si len požičiaval od známych a rodiny, no tieto následne utratil na stravovanie sa v reštauráciách (napriek tomu, že doma nebolo čo jesť), na alkohol, cigarety a hracie automaty. Okrem toho odporca ani nevaril, neupratoval a nevykonával ani starostlivosť o domácnosť. Odporcovo správanie sa stávalo čoraz neznesiteľnejším, nakoľko tento na navrhovateľku ustavične žiarlil, navrhovateľka sa nemohla napr. porozprávať ani s predavačom v obchode, lebo odporca okamžite začal žiarliť. Žiarlivosť odporcu nespôsobovala navrhovateľke len psychické stresy a problémy, no tento ju zároveň aj trikrát fyzicky napadol keď bol opitý, a to v čase kedy držala v náručí ich spoločného syna. Nakoľko mal byť odporca v skúšobnej dobe, tieto jeho útoky navrhovateľka neoznámila polícii a ani nešla k lekárovi, čiže ich nemá ako zdokladovať. Navrhovateľka okrem toho niekoľkokrát utekala z prenajatého bytu aj s deťmi z dôvodu, že mala z agresivity odporcu strach. Napokon odporca začal žiarliť ešte aj na deti, keď sa navrhovateľka venovala ich starostlivosti a nemala na odporcu čas. Odporca navrhovateľku neustále a ešte aj v súčasnosti vulgárne uráža a navrhovateľka ho považuje za chorobne žiarlivého. Nezvládnuteľná situácia dohnala navrhovateľku k tomu, že táto sa spolu s mal. synom v mesiaci 12/2019 presťahovala k svojim rodičom do Bardejova. Vyhrážky a vulgarizmy odporcu neustali ani po presťahovaní sa navrhovateľky k rodičom. Z uvedeného dôvodu bola preto navrhovateľka a jej otec nútení podať na odporcu trestné oznámenie. Od kedy navrhovateľka odišla zo spoločnej domácnosti odporca jej na výživu mal. syna prispel doposiaľ iba sumou 30,- EUR, 40,- EUR, a 200,- EUR. K svojim majetkovým pomerom navrhovateľka uvádza, že jej jediným príjmom je rodičovský príspevok vo výške 370,-EUR a prídavok na dieťa vo výške 24,95 EUR. Mesačné náklady mal. syna sú : plienky 30,- EUR, oblečenie, obuv 100,- EUR (dieťa stále rastie), strava 40,- EUR, lieky 10,- EUR, detská kozmetika 20,- EUR. Jej mesačné náklady sú : oblečenie, obuv: 50,- EUR , strava 50,- EUR, hygiena 20,- EUR, liek: 30,- EUR, mobil 12,- EUR. Výživné na dve mal. dcéry je 60,00 EUR. Na domácnosť z dôvodu nedostatku peňažných prostriedkov neprispieva a náklady v domácnosti financujú jej rodičia. Odporca by mal podľa informácií navrhovateľky pracovať ako živnostník, pričom istý čas pracoval ako obkladač v Rakúsku. Toho času by mal pracovať na Slovensku v obchodnej spoločnosti BAUSKA, s.r.o. s mesačným príjmom 1.500 - 2.000 EUR. Za nedôvodné výdavky odporcu navrhovateľka považuje kúpu alkoholu, cigariet, investícia do hracích automatov, stravovanie v reštauráciách, kúpu značkového oblečenia, obuvi a voňaviek. Aj keď sa odporca k navrhovateľke správal násilne, so synom má vytvorený neutrálny vzťah, pričom navrhovateľka nechce žiadnym spôsobom oddeliť syna od otca a podporuje rozvoj ich vzťahu. Napriek tomu, má navrhovateľka strach z toho ako mal. dieťa zareaguje, nakoľko odporca sa synovi nikdy pri výchove a starostlivosti nevenoval a syn k otcovi neinklinuje a nespoznáva ho. Preto navrhuje, aby dieťa bolo zverené do jej osobnej starostlivosti a aby mala vzhľadom na trestnoprávnu minulosť otca právo zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok iba ona. Zároveň navrhuje, aby počas realizácie styku mal. syna s odporcom bol prítomný z dôvodu opatrnosti aj otec navrhovateľky C. E., U.: XX.X.XXXX, R. L. XX, 085 01 Bardejov. Navrhovateľka sa na realizácii styku odporcu s mal. deťmi nechce zúčastniť, nakoľko táto má dôvodnú obavu o svoj život a zdravie a odporca sa jej viacerými správami vyhrážal. Poukázala na ust. § 24, 36 ods. 1, § 62 Zákona o rodine.

2. Otec maloletého sa k návrhu matky nevyjadril písomne.

3. Na pojednávanie vo veci konané dňa 17.3.2021 sa dostavili právny zástupca matky, ktorý ospravedlnil jej neúčast', o odročenie pojednávania nežiadal a kolízna opatrovníčka. Nedostavil sa otec, u ktorého sa predpokladá doručenie predvolania na pojednávanie, svoju neúčast' na pojednávaní neospravedlnil, ani nežiadal o odročenie pojednávania. Preto súd vec v zmysle ust. 180 CSP prejedal a rozhodol v ich neprítomnosti, prihliadol pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením vyjadrení účastníkov konania a v spise pripojených listinných dôkazov tak ako boli oboznamované (návrhom s prílohami, správou kolízneho opatrovníka, listinami predloženými na pojednávaní - šekovými poukazmi, čestným prehlásením, mailom matky, výpisom zo živnostenského registra, uznesení vo veci sp. zn. 1P/137/2020) a zistil tento skutkový stav veci:

5. Z rodného listu maloletého vyplýva, že sa narodil dňa 30.8.2018 rodičom G. Š., U.. X.X.XXXX K. N. Š., U.. X.XX.XXXX.

6. Za účelom preukázania tvrdených skutočností matka údu predložila :

1/ sobášny list o uzavretí manželstva rodičov maloletého dňa 30.7.2018

2/ záznam o podaní trestného oznámenia - otec matky zo dňa 20.9.2020 (za údajne týranie jeho dcéry manželom, matka sa má liečiť na psychiatrii, má traumy a bojí sa manžela),

3/ záznam o podaní trestného oznámenia - matka (nevhodné správanie manžela),

4/ sms správy 19x (nevhodný obsah).

7. Z predložených potvrdení Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou zo dňa 10.9.2020 vyplýva, že matka poberá prídavok na tri deti v sume 73,02 eur mesačne v roku 2019, v sume 74,85 eur mesačne do 03/2020, následne v sume 24,95 eur mesačne. Matka poberá aj rodičovský príspevok v sume 370 eur mesačne v roku 2020.

8. Zo správy kolízneho opatrovníka o šetrení pomerov v rodine maloletého vyplýva, že rodičia maloletého G. Š., U.. X.X.XXXX K. N. Š., U.. X.XX.XXXX sú manželiami, manželstvo uzavreli dňa 30.7.2018. Po uzavretí manželstva bývali spočiatku u rodičov otca maloletého v obci Piskorovce, neskôr sa presťahovali do prenajatého bytu v obci Holčíkove, kde bývali aj dve deti z predchádzajúceho manželstva otca a dve deti tiež z predchádzajúceho manželstva matky. Od začiatku manželstva sa u otca prejavovalo požívanie alkoholu, agresívne správanie a neopodstatnená žiarlivosť. Otec maloletého sa nestaral o potreby rodiny, nezabezpečoval chod domácnosti, matka všetky výdavky na domácnosť a potreby všetkých maloletých detí zabezpečovala zo svojho príjmu. Vzhľadom na uvedené problémy medzi rodičmi vznikali časté hádky a nedorozumenia. Pre žiarlivosť otca matka bola pod neustálym stresom, pod vplyvom alkoholu ju tri krát aj fyzicky napadol. Otec nemal záujem pracovať, požíčieval si peniaze od známych a rodiny a tieto použil výlučne na svoj e potreby, hlavne cigarety, alkohol a stravovanie v reštauráciách. Matka pre uvedené problémy takéto spolužitie psychicky nezvládala a preto v mesiaci december sa zo spoločnej domácnosti odsťahovala k svojim rodičom do Bardejova. Matka s maloletým synom v súčasnosti býva u svojich rodičov C. E., U.. XX.X.XXXX, ktorý je na invalidnom dôchodku a G. E., U.. XX.X.XXXX, ktorá pracuje ako robotníčka JAS Bardejov. Byt je dvojizbový, štandardne zariadený a riadne udržiavaný. Matka maloletého je na rodičovskej dovolenke, poberá rodičovský príspevok vo výške 370,- € a prídavok na dieťa vo výške 24,95 € mesačne. Rodičom na domácnosť neprispieva pretože jej to finančná situácia nedovoľuje. Zo svojho príjmu uhrádza výdavky na maloletého a to mesačne na plienky 30,- €, na nákup sezónneho oblečenia a obuvi 100,- €, strava 40,- €, lieky 10,- €, detská kozmetika 20,- €. Mesačné náklady matky sú 50,- € na oblečenie a obuv, strava 50,- €, hygiena 20,- €, lieky 30,- €, poplatok za užívanie mobilného telefónu 12,- €, výživné na maloleté deti z predchádzajúceho manželstva 60,- €. Matke finančne pomáhajú rodičia. Matka uviedla, že otec na výživu maloletého syna po jej odchode zo spoločnej domácnosti prispel v mesiaci január sumou 30,- €, február 40,- € a v mesiaci jún sumou 200,- €. S maloletým synom bol v mesiaci jún 2020, keď bola aj s maloletým v Piskorovciach. Matka trvá na podanom návrhu a žiada, aby súd po prevedení dokazovaní zveril maloletého syna do jej osobnej starostlivosti a otca zaviazal prispievať na jeho výživu a potreby sumou 70,- € mesačne. Vzhľadom k tomu, že od 2.11.2020 má otec maloletého zákaz priblíženia k matke a zákaz kontaktovať sa s ňou, matka navrhuje, aby sa styk upravil za prítomnosti jej otca p. C. E., U.. XX.X.XXXX, bytom Komenského 27, Bardejov a to tak, že otec N. Š., U.. X.XX.XXXX je oprávnený

stretávať sa s mal. N. Š., U.. XX.X.XXXX každý párný týždeň v sobotu a v nedeľu od 9.00 hod. do 12.00 hod. a každý nepárny týždeň v utorok a v piatok vždy od 16.00 hod. do 19.00 hod. Šetrením pomerov a pohovorom s matkou dospeli k záveru, že uvedený návrh je opodstatnený a je v záujme maloletého dieťaťa. Navrhuje, aby súd po prevedenom dokazovaní návrhu matky vyhovel v celom rozsahu.

9. Uznesením tunajšieho súdu zo dňa 16.11.2020, č.k. 1P/137/2020-43 súd nariadil neodkladné opatrenie v tomto znení :

N a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie v tomto znení :

I. Maloletý N. Š., U.. XX.X.XXXX sa predbežne z v e r u j e do osobnej starostlivosti jeho matky G. Š., U.. X.X.XXXX, pričom právo zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok majú obaja rodičia.

II. Otcovi maloletého N. Š., U.. X.XX.XXXX sa u k l a d á predbežne prispievať na výchovu a výživu maloletého N. Š., U.. XX.X.XXXX vo výške 70,- eur mesačne, vždy do 15. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci vopred k rukám jeho matky G. Š.L., U.. X.X.XXXX.

III. Otec N. Š., U.. X.XX.XXXX je o p r á v n e n ý stretávať sa s mal. N. Š., U.. XX.X.XXXX každý párný týždeň v sobotu a v nedeľu vždy od 9.00 hod. do 12.00 hod. a každý nepárny týždeň v utorok a v piatok vždy od 16:00 hod. do 19:00 hod. za účasti otca matky C. E.L., U.. XX.X.XXXX, R. L. XX, Bardejov, pričom matka maloletého je p o v i n n á v stanovenom čase maloletého na styk s otcom riadne pripraviť a odovzdať otcovi. Otec je oprávnený a povinný maloletého vyzdvihnúť v čase začiatku styku s maloletým v mieste bydliska jeho matky na adrese L.É. XX, Bardejov a po jeho ukončení odovzdať späť maloletého matke prostredníctvom otca matky C. E., U.. XX.X.XXXX, R. L. XX, Bardejov.

IV. V prevyšujúcej časti návrh z a m i e t a.

Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 19.12.2020, vykonateľnosť dňa 3.12.2020.

10. Z výpisu zo živnostenského registra súd zistil, že otec maloletého vykonáva podnikateľskú činnosť na základe živnostenského oprávnenia : obchodné meno : N. Š., IČO : XXXXXXXX, miesto podnikania : 09405 D. XX, vznik oprávnenia dňa 7.1.2020.

11. Na pojednávaní dňa 17.3.2021 :

1/ právny zástupca udával, že na podanom návrhu trvá. Otec si vyživovaciu povinnosť neplní riadne, o čom súdu predkladá dôkazy, od júna nebol za synom. Navrhli by vec rozhodnúť na dnešnom pojednávaní v zmysle nariadeného neodkladného opatrenia, keďže je vedené konanie aj o rozvod manželstva pred Okresným súdom Vranov nad Topľou. Otec sa k matke naďalej vyjadruje vulgárne, o tom súdu predložili dôkaz. O tom, či otec pracuje nemajú vedomosť, má otvorenú živnosť. Starý otec súhlasí s tým, aby styk otca s maloletým prebiehal za jeho prítomnosti.

2/ kolízna opatrovníčka udávala, že trvá na podanej správe, s otcom sa im nepodarilo skontaktovať. Navrhuje taktiež rozhodnúť v zmysle neodkladného opatrenia.

12. Súdu boli predložené :

1/ čestné prehlásenie starého otca maloletého, že súhlasí s tým, aby bol pri realizácii styku otca s maloletým,

2/ poštové poukazy o zaplatení výživného otcom na maloletého : dňa 21.12.2020 suma 40 eur, dňa 5.3.2021 suma 50 eur, dňa 18.1.2021 suma 40 eur,

3/ maily matky, že otec dlhuje na výživnom sumu 210 eur + 80 eur,

13. Podľa § 36 ods. 1 z.č. 36/2005 Z.z. (Zákon o rodine, ZR) rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

14. Podľa § 25 ods. 1, 2 cit. zák. rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraviť styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

15. Podľa § 24 ods. 1 - 4 cit. zák. v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti,

prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného. Ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa. Rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

16. Podľa § 62 ods.1 - 5 cit. zák. plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

17. Podľa § 63 ods. 1 cit. zák. rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima.14)

18. Podľa § 65 ods.1 cit. zák. ak rodičia dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

19. Podľa § 75 ods. 1 cit. zák. pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

20. Podľa § 77 ods.1 cit. zák. právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie po dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody osobitného zreteľa.

21. Po prevedenom dokazovaní súd dospel k záveru, že v danom prípade je potrebná úprava výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému, keďže jeho rodičia spolu nežijú a nezabezpečujú spoločne jeho výchovu a výživu a to už od 12/2019. Ak matka opustila domácnosť z dôvodu tvrdeného nevhodného správania sa jej manžela, otca maloletého, pričom udávanie správania sa zrejme nezmenilo, o čom svedčia predložené listinné dôkazy, aj z tohto dôvodu je namieste, aby boli upravené práva a povinnosti rodičov k maloletému pochádzajúcemu z manželstva. Dieťa nemá byť v žiadnom prípade svedkom nevhodného správania sa otca v rodine. Takáto situácia určite žiadnym spôsobom neprispieje jeho zdravému vývoju a výchove, ani jeho psychickej pohode. Starostlivosť o dieťa zabezpečuje výlučne jeho matka. Rovnako súd poukazuje na vek maloletého a jeho primárnu citovú a biologickú potrebu matky v tomto veku. Preto súd zhodne s návrhom kolízneho opatrovníka (otec uvedený nenamietal) zveril maloletého do osobnej starostlivosti jeho matky, s ohľadom na jej výlučnú starostlivosť o maloletého, s prihliadnutím na zabezpečenie pokojného, stabilného rodinného a výchovného prostredia pre maloletého a jeho vývinové potreby. Uvedené je v záujme maloletého. Čo sa týka zastupovania maloletého a spravovania jeho majetku, toto právo majú obaja rodičia, keďže otec nebol pozbavený rodičovských práv a povinností, resp. mu neboli obmedzené v zmysle ust. Zákona o rodine a zatiaľ neboli produkované také dôkazy, ktoré by odôvodňovali prijať záver, že otec nejakým spôsobom zneužíva svoje rodičovské oprávnenia, resp. aby ich vykonával v rozpore so záujmami maloletého. V tejto časti súd návrh matky zamietol (t.j. v prevyšujúcej časti). Preto právo zastupovať a spravovať majetok maloletého majú obaja rodičia.

22. Čo sa týka výšky výživného pre maloletého zo strany otca, súd túto ustálil sumou 70 eur mesačne počnúc dňom rozhodnutia súdu (minimálne dovtedy si otec musí plniť vyživovaciu povinnosť na základe nariadeného neodkladného opatrenia), vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám jeho matky.

23. Pri určení výšky výživného súd vychádzal z vykonaných dôkazov a predovšetkým zo skutočnosti, že o maloletého sa osobne stará jeho matka / cit. § 62 ods. 4 prvá veta ZR /, z oprávnených výdavkov maloletého a samozrejme zo schopností a možností a príjmových pomerov oboch rodičov, ako aj skutočnosti, že otec na výživu maloletých dobrovoľne neprispieva v stanovenom rozsahu. Rovnako o dieťa neprejavuje taký záujem, aký by sa od otca očakával, dieťa nevidel dlhšiu dobu. Rodičia maloletého spolu nežijú v spoločnej domácnosti od 12/2019. Matka už len tým, že maloletému zabezpečuje domov a stravu, oblečenie a všetky potreby, si plní vyživovaciu povinnosť k nemu.

24. U otca súd predpokladá príjem zo živnosti s poukazom na ust. § 63. ods. 1 ZR a zistenie vykonávania podnikateľskej činnosti na základe živnostenského oprávnenia.

25. Súd v tomto poukazuje na skutočnosť, že matka je poberateľkou rodičovského príspevku a vzhľadom na vek dieťaťa je na rodičovskej dovolenke a teda má obmedzenú možnosť na zabezpečenie príjmu. Navyše sa tu poukazuje na jej momentálny zdravotný stav. Súd má zato, že táto suma žiadnym spôsobom neohrozí finančnú situáciu povinnej osoby - otca a maloletému zabezpečí úhradu časti oprávnených výdavkov súvisiacich so zabezpečením jeho bežných potrieb. Otec ako živnostník, či pracujúci v zahraničí, si dokáže zabezpečiť finančné prostriedky, aby bolo možné prijať záver o výške výživného v tomto rozsahu (70 eur mesačne) vo vzťahu k oprávneným mesačným výdavkom maloletého, tak ako boli zistené kolíznym opatrovníkom. Preto je súd názoru, že stanovená výška výživného je plne v súlade so zistenými skutočnosťami a v žiadnom prípade neohrozí život otca. Takto určené výživné zodpovedá zákonným kritériám pre určenie rozsahu výživného, prihliadajúc na všetky dôležité okolnosti pre jeho určenie. Výška výživného je primeraná zisteným skutočnostiam, tým viac, že otec sa o dieťa nezaujíma tak, ako by sa od rodiča očakávalo. Súd v tomto poukazuje aj na ust. § 62 ods. 2 ZR a teda, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojho rodiča, pričom vychádzajúc z vyššie uvedeného, je možný príjem otca dostačujúci na to, aby sa jeho dieťa na ňom podieľalo a aby sa to odzrkadlilo aj na výške výživného a aby mal zabezpečené aspoň základné a nevyhnutné potreby. Tým, že sa osobne nepodieľa na výchove dieťaťa, je nutné to premietnuť do výšky výživného. V prevyšujúcej časti tiež návrh v tejto časti zamietol. Samozrejme v prípade zmeny pomerov, nič nebráni rodičom opätovne podať návrh na úpravu výšky výživného, prípadne túto otázku vyriešiť aj v konaní o rozvod manželstva.

26. Zároveň súd upravil na žiadosť matky aj styk otca s maloletým, keďže je nevyhnutné ho stabilizovať, pričom s ohľadom na vek maloletého (2 roky) a skutočnosť, že dlhšiu dobu s otcom nebýva v spoločnej domácnosti, sa súdu javí za primeranú žiadosť matky upraviť ho v intervaloch a to každý párny týždeň v sobotu a v nedeľu vždy od 9.00 hod. do 12.00 hod. a každý nepárny týždeň v utorok a v piatok vždy od 16:00 hod. do 19:00 hod.. Stanovená doba zabezpečí otcovi adekvátny kontakt so synom, rovnako bude postačujúci až do rozhodnutia vo veci samej, na vytvorenie vzťahu medzi rodičom a dieťaťom, ktorý zrejme absentuje. Avšak vzhľadom ku skutočnosti, že matka má z otca maloletého strach (tvrdené vyhrážky a násilie voči jej osobe - uvedené bude predmetom ďalšieho dokazovania vo veci samej) bude namieste, aby sa styk otca s maloletým uskutočňoval za prítomnosti jeho starého otca C. E., U.. XX.X.XXXX (otca matky), ktorého pozná tak maloletý ako aj otec, čím sa predíde prípadnému konfliktu medzi rodičmi maloletého. Zároveň s ohľadom na konfliktný vzťah medzi rodičmi súd určil podmienky priebehu styku a to : 1/ povinnosť matky v stanovenom čase maloletého na styk s otcom riadne pripraviť a odovzdať otcovi a 2/ oprávnenie a povinnosť otca maloletého vyzdvihnúť v čase začiatku styku s maloletým v mieste bydliska jeho matky na adrese L. XX, Bardejov a po jeho ukončení odovzdať späť maloletého matke prostredníctvom otca matky C. E. (starého otca maloletého), keďže tento bude prítomný počas celej doby styku otca s maloletým a teda logicky maloletého ihneď po skončení styku prevezme od otca a vráti sa s ním do miesta ich spoločného bydliska na adrese L. XX, Bardejov (teda bydliska matky, maloletého a starého otca).

27. S ohľadom na vyššie uvedené súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku. Súd však apeluje na rodičov maloletého, aby sa vyhýbali slovným a iným útokom voči sebe navzájom a

hádkam v prítomnosti maloletého, nakoľko to neprospieva jeho riadnemu vývoju a určite to neprospeje ani vzťahu medzi maloletým a tým - ktorým rodičom navzájom. Rovnako súd poukazuje na ust. § 62 ods. 1 ZR a teda, že plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

28. Na záver súd dodáva, že výživné pre dieťa je prednostnou pohľadávkou a má prednosť pred neodôvodnenými výdavkami jeho rodičov. Výživné pre deti je zákonnou povinnosťou rodičov a trvá do času, kým nie sú schopné sa sami živiť, čo v tomto prípade trvá, keďže maloletý má necelé tri roky.

29. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu, lebo sa jedná o konanie, ktoré sa mohlo začať aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na Okresný súd Bardejov v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje,
- e) podpis,
- f) spisová značka tohto konania (§ 127 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie odvolania na trovy toho, kto odvolanie podal.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona číslo 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.